

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen 2023 edellyttämä selvitys kunnanvaltuustolle ja tarkastuslautakunnalle

Kunnanhallituksen alaisen toimintaan liittyvä arviointikertomuksen kommentointia edellyttävät kohdat ovat:

Kohta 3: Kuntastrategian toteutuminen

Tarkastuslautakunta on todennut, että kehittämistyötä tavoitteiden asettamisen suhteen on jatkettava. Kuitenkin myös tarkastuslautakunta on havainnut, että vuoden 2023 talousarviossa ja talousarvion toteutumisvertailussa on jo hyvin pystytty kytkemään tavoitteita kuntastrategiaan, tämä on aiempien vuosien arviointikertomuksissa esitetty jäävän jossain määrin epäselväksi.

Kuntastrategiatyö tulevalle valtuustokaudelle alkaa vielä tämän kauden valtuutettujen toimesta. Todennäköisesti tarkasteltavaksi esitetään jälkiarviointia ja uuden pohdintaa. Olettama johtoryhmällä on palautteiden pohjalta, että tuleva strategia voisi pohjautua nykyisille painopisteille ja vahuuksille. Se mitä halutaan säilyttää vahvana tai vahvistaa, tuleekin löytää tulevan strategian ytimeksi. Strategiatyössä tulee olemaan keskeistä oikeiden strategisten tavoitteiden määrittäminen ja erityisesti mittareiden määrittäminen näille tavoitteille. Tätä voisi kenties painottaa uuden kuntastrategian painopistealueena. Näin koko pyörää ei tarvitsisi suotta keksiä uudestaan, vaan strategiatyössä voisi keskittyä erityisesti mittaristotyöhön.

Tietenkin tulee ottaa huomioon, että kuntastrategian tulevalle valtuustokaudelle päättää seuraavissa vaaleissa valittava kunnanvaltuusto. Mutta virkamiesjohto on alustavasti keskustellut, että valmistelua voisi nykyisen valtuuston kanssa tehdä tästä lähtökohdasta, mikäli se nykyiselle valtuustolle tuntuisi sopivalta etenemistavalta.

Kohta 5.1. Kunnanhallitus

Tarkastuslautakunta on nostanut arvioinnissa esille kolme kohtaa, joiden osalta on punaisella merkitty, että tavoite ei ole toteutunut. Nämä ovat:

Henkilöstöstrategiaa ei ole laadittu, ICT-siirto Meitaan ei ole onnistunut suunnitellusti ja ikäihmisten palvelu- ja vuokra-asumiseen liittyvä selvitystyö ei ole toteutumisvaiheessa/kunta ei ole ratkaissut kuinka tehostettu palveluasuminen ja muu ikäihmisten vuokra-asuminen on ratkaistu Savitaipaleen alueella.

Henkilöstöstrategian osalta valmistelu ei ole edennyt toivotulla tavalla myöskään vuonna 2024 henkilöressurssien puuttuessa. Valmisteluvastuu on ollut hallintojohtajalla. Hallintojohtajan toimenkuvaan kuului vuonna 2023 vielä ruokapalveluiden ulkoistusprosessin hoitaminen sekä ICT-siirtoprosessin ohjaus.

ICT-siirtoprojekti Meita Oy:lle on saatu päätökseen kevään 2024 aikana. Savitaipaleen kunnan Savitaipaleen koulukeskuksen IT-taso on ollut keskimääräistä peruskoulu/lukiokokonaisuutta laadukkaampi ja ympäristöltään siten vaativampi kuin alkutiedot/olettamat siirtoprojektin osalta olivat olleet. Koulun edustajat olivat tuoneet huolensa esille jo keväällä 2023, mutta tilanteen vakavuus selvisi koulujen alettua elokuussa 2023. Ympäristö on saatu nyt kohtuullisesti toimivaksi, mutta se on edellyttänyt lisätöitä ja lisälaitteita. Kehitys/selvitystyötä tulee jatkaa, että laitekantaa voidaan vähentää. Ns. hallinnon verkon osalta edellä kuvatun kaltaisia yllätyksiä toimivuuden kanssa ei ole tullut esille, ja tavoitteena ollut toimintavarmuus ja tuki on ollut hyvällä tasolla.

Palveluasumisen osalta uusi 60-paikkainen palvelutalo valmistuu muuttokuntoon loppuvuodesta 2024. Vuoden 2023 lopussa Savitaipaleen väestöstä yli 64-vuotiaita oli 39,8 %. Näin ajatellen, kun asumista pohditaan, tulee esille se, että kunnan vuokra-asumisen tulee kohdata myös ikääntyvät kuntalaiset. Kunnan vuokratilayhtiön hallitus on kuluvana vuonna 2024 tehnyt selvitystyötä mm. uuden vuokra-asumisen rakentamisen tarpeista ja mahdollisuuksista. Samalla on selvitetty myös Suvannon asuntojen tulevaisuutta/käyttöä ja siten myös peruskorjaustarpeita. Suvannon hankesuunnitelman käsittely aloitetaan lokakuussa ja tuotaneen päätöksentekoon valtuustolle vielä loppuvuoden aikana. Yhteisöllisen asumisen määrittely ja tarpeen selvittäminen tulee tehdä yhdessä EKHVAN kanssa. Kunnalle on jäämässä uuden palvelutalohankkeen valmistumisen jälkeen vielä mietittäväksi aiemmin (hoiva)asumistarkoituksessa käytettyjä kiinteistöjä.

Elinvoimaohjelmaan liittyvä tavoite on tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa merkitty keltaisella värillä. Ns. Länsi-Saimaan kuntien elinvoimahanke on aloittanut Savitaipaleen kunnan elinvoimaohjelman laadinnan kesän jälkeen kuluvana vuonna. Elinvoimaohjelmatyöhön liittyy yrittäjien haastattelukierros sekä luottamushenkilöiden osallistaminen mm. kyselyllä. Elinvoimaohjelma saadaan valtuuston käsittelyyn vielä kuluvan valtuustokauden aikana.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan käsittelemä arviointikertomuksen vastine on liitetty tähän seuraavaksi:

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta käsittelee arviointikertomuksen ja antaa vastineensa kunnanhallitukselle ja edelleen tarkastuslautakunnalle ja kunnanvaltuustolle:

Sivistystoimen taloudellinen tavoite vuodelta 2023 on kokonaisuudessaan toteutunut suunnitellusti toimintakatteen ollessa 99,2 % talousarviosta.

Sivistyksen hallinnon toiminnallisten tavoitteiden osalta tavoite ”Henkilöstön hyvinvoinnista ja osaamisesta huolehtiminen” on arvioinnin mukaan toteutunut vain osittain. Työhyvinvointikysely henkilöstölle on jäänyt tekemättä. Tämä, kuten monen muunkin tavoitteen mittarina olleet kyselyt, on jäänyt ohuessa organisaatioissa resurssivajeen vuoksi tekemättä.

Lukion osalta toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet, mutta talousarviossa ei ole pysytty edes määrärahamuutoksen jälkeen. Rehtorin kanssa käydyn keskustelun perusteella ylitys johtuu opiskelijoiden oppimisentuen suuresta tarpeesta ja näin syntyvistä tukiopetuskustannuksista. Tehokasta ja keskitettyä tukiopetusta ovat tarvinneet erityisesti S2-statuksella opiskelevat lukiolaiset. Toisen asteen koulutuksen siirtyminen oppivelvollisuuden piiriin on kaiken kaikkiaan lisännyt opiskelijoiden tarvetta oppimisen tukeen. Toisaalta on mainittava, että tällä tehokkaalla tuella Savitaipaleen lukion opiskelijat suoriutuvat opinnoistaan hyvin ja sijoittuvat jatko-opintoihin. Tukiopetuksesta aiheutuvien kulujen seuraaminen on ollut haasteellista, koska opettajat ovat kirjanneet tukiopetustunteja useiden kuukausien ajalta takautuvasti kerralla. Opettajia on nyt ohjeistettu kirjaamaan tunnit kahden kuukauden välein, jotta syntyneiden kulujen reaaliaikaisempi seuranta onnistuu. Tukiopetustunnit kootaan ja toimitetaan palkanlaskentaan joka kuukauden 5. päivä.

Perusopetuksen toiminnallisista tavoitteista tavoitetta ”Laadukas opetus perusopetuksessa” ei ole voitu arvioida. Pätevän henkilöstön osalta tiedot on kirjattu tilinpäätökseen 2023 Muut tunnusluvut -kohtaan. Sieltä käy ilmi, että kelpoisten opettajien osuus on 98 % koko opetushenkilöstöstä ja kelpoisten koulunkäynninohjaajien osuus 80 %. Perusopetuksessa tehdään lukuvuosittain keväällä tyytyväisyyskysely sekä oppilaille että huoltajille. Asteikolla 1-5 lukuvuoden 2022-2023 tulos on 5.

Tämäkin käy ilmi tilinpäätöksen Muut tunnusluvut -taulukosta.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toiminnallisten tavoitteiden laadukkuudesta on tehty asiakastytyväisyyskysely, mutta sen raportointi eteenpäin on jäänyt tekemättä. Kyselyn tuloksia on kuitenkin hyödynnetty toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä.

Teknisen lautakunnan käsittelemä arviointikertomuksen vastine on liitetty tähän seuraavaksi:

Yhdyskuntapalvelut tulosalueen painopistealueiksi on nostettu ilmastomuutokseen vastaaminen, viihtyisä Savitaipale, Ulkoilu ja vaellus reitit sekä maa- ja metsätilat.

- Ilmastomuutokseen vastaamisen mittariksi on määritelty CO2 päästöjen aleneminen. Tilinpäätöstä tehdessä mittautustietoja ei ole vielä saatavilla ja näin ollen toteumaan ei ole pystytty vastaamaan. Kyseiseen toteumaan on kunnalla myös rajalliset mahdollisuudet vaikuttaa. Mittaria on muutettu vuodelle 2024 siten, että se mittaa aihealueen toteutuneita tehtyjä toimenpiteitä. Toimenpiteet mitataan kunnan tekemistä toimista.
- Viihtyisä Savitaipale painopistealueen toteuman tarkastuslautakunta arvioi saavutetuksi.
- Maa- ja metsäalueet mittarina metsätaloussuunnitelman toteutuminen (toteutunut suunnitellusti) sekä kysely, johon tavoite saada vastauksia 65% lähetetyistä kyselyistä. Kyselyn mittari ei ole kuvaava, eikä kuvaa toiminta-aluetta, joten kysely jätettiin tekemättä ja poistettu 2024 vuodelta.
- Ulkoilu- ja vaellusreitit kyselyn toteutti Etelä-Karjalan liitto alueellisesti, jonka takia kunta ei lähtenyt toteuttamaan omaa erillistä kyselyä. Alueellinen selvitys kokouksen oheismateriaalina sekä tarkastuslautakunnalle toimitettavana.

Liikelaitoksen tulosalueen painopistealueiksi on nostettu lämpö- ja vesihuollon pitkäjänteinen toiminnan ylläpito ja kehittäminen niin, että se on laadukasta ja kustannusvastaavaa.

- Mittaristona on ollut jätevedenpuhdistamon lupaehtojen optimiarvojen täyttyminen. Saatu arvonalitusluku ei suoraan kuvaa puhdistamon toiminnan laatua ja ei ota kantaa lupaehtoihin verraten parempi saavutuksia. Mittaristoa on muokattu vuodelle 2024, niin että vertailussa otetaan huomioon myös lupaehtoihin verraten paremman tulokset.

Asuinhuoneistot ja -rakennukset sekä tilapalvelut tulosalueen painopistealueiksi on määritelty rakennusten hyvä kunto ja kiinteistöjen hoidossa huomioidaan kestävän kehityksen sekä vastuullisuuden periaatteet.

- Mittaristona on ollut kysely, jossa tavoite saada vastauksia 65% lähetetyistä kyselyistä
=> Mittaristo ei kuvaa painopistettä, joten kyselyä ei toteutettu.
- Talousarvio toteutui suunnitellusti
- Mittaristona oli myös saada yksityisten henkilöiden tarjoamat asunnot myyntiin kunnan nettisivuille. Kyseinen toimenpide ajaisi kunnan jo olemassa oleville markkinoille ja niillä toimivien palvelutarjoajien tontille. Kunta ei myöskään pysty vastaamaan ilmoituksien oikeellisuuksista ja toimia sen myötä välittäjänä.